

WIELKI SZLAK LEŚNY WYPRAWA 014 OKOLICE TOMASZOWA NIE TYLKO NA 1 DZIEŃ

Nr katalogowy: WSL2020014DOR

DLACZEGO TUTAJ?

Unikatowe „Niebieskie źródła”, czyli wywierzysko w dolinie Pilicy, lasy otaczające Zbiornik Sulejowski oraz tajemnicze grotty w piaskowcach – to tylko wybrane okoliczności przyrody w otoczeniu Tomaszowa Mazowieckiego

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

To wyprawa dla 2 osób, które chcą przekonać się, że niedaleko od Warszawy i Łodzi są lasy dla ciekawych świata przyrody (i nie tylko), pod warunkiem, że nie boją się długich spacerów.

Czas wyprawy: 3 dni

Miejsce noclegów: Leśny Ośrodek Szkoleniowy „Nagórzyce” (LOS Nagórzyce)

Liczba km do przejścia łącznie: ok. 21 km

Liczba km do przejechania autem łącznie: ok. 72 km

Rezerwacja: samodzielna

Obiekty wymagające rezerwacji:

1. Leśny Ośrodek Szkoleniowy „Nagórzyce”, Swolszewice Małe, ul. Leśna 1, 97-213 Smardzewice, tel. 44 725-73-20, los.nagorzyce@lodz.lasy.gov.pl w zakresie noclegów. Obiekt nie oferuje wyżywienia, jeżeli łączna grupa gości jest mniejsza niż 10 osób.

Uwaga: Obiekt może mieć ograniczoną dostępność.

Sugerowana liczba osób na wyprawie: 2

PROPOZYCJA PROGRAMU WYPRAWY

PIĄTEK:

- zakwaterowanie w LOS Nagórzyce
- spacer w stronę zapory, przed zaporą skręt z drogi głównej w ul. Zwierzyniecką, która za Hotelem „Kruk” pozwala przejść gruntową drogą do lewego brzegu Pilicy, gdzie znajduje się rozlewisko przed progiem wodnym, miejsce bytowania wielu ciekawych ptaków, następnie powrót do drogi głównej, przejście przez zaporę na plażę po drugiej stronie Zalewu Sulejowskiego (ok. 4,5 km spaceru, czas: ok. 2 godz.)
- pobyt na plaży i molo (ok. 20 min.)
- przejście do LOS Nagórzyce przez zaporę (ok. 3 km spaceru, czas: ok. 35 min.)
- kolacja w LOS Nagórzyce we własnym zakresie
- nocleg w LOS Nagórzyce

SOBOTA:

- śniadanie w LOS Nagórzyce we własnym zakresie
- przejazd na parking przy Grotach Nagórzyckich (ok. 3,5 km, ok. 5 min)
- zwiedzanie Podziemnej Trasy Turystycznej „Grotty Nagórzyckie” z przewodnikiem (ok. 160 m, ok. 30 min)
- przejazd do Spały na parking naprzeciwko Domu Pamięci Walki i Męczeństwa Leśników i Drzewiarzy Polskich (ok. 14 km, ok. 20 min.) –początek wycieczki pieszej

UWAGA: Wycieczka piesza o długości około 3,6 km i sumie przewyższeń około 32 m. Wymagana znajomość orientacji w terenie, ponieważ jedynym oznaczeniem trasy są tablice edukacyjne oraz nawierzchnia. Zalecamy korzystnie z *linku do trasy (plik gpx) do nawigacji np.: Garmin lub aplikacji nawigujących po plikach gpx np.: Ride with GPS, Locus Maps, Komoot. Nie zalecamy korzystania z nawigacji w aplikacjach google maps.*

Główne trudności ścieżki to przewrócone pnie drzew oraz ww. fragmenty ze słabym oznaczeniem przebiegu trasy. Do przejścia trasy należy zaopatrzyć się w płyny i prowiant oraz odpowiednią odzież dostosowaną do prognozowanych warunków pogodowych. Maksymalna odległość od parkingu, gdzie pozostawiono samochód wynosi około 1,4 km. Na trasie istnieją miejsca z brakiem dostępu do sieci komórkowej! Szczególną ostrożność prosimy zachować przy brzegu rzeki, gdzie miejscami może być duże nachylenie!

- przejście ścieżką edukacyjną Rezerwat „Spała” na lewym brzegu Pilicy, na której czekają pomnikowe dęby, malownicze zakola Pilicy i jary śródleśnych strumieni. Dojdziecie aż do „Sosny na szczudłach” a następnie powrót na parking przez grotę św. Huberta, ścieżką pieszo-rowerową (wejście na ścieżkę jest przy Kapliczce wsp. geogr.: 51.540597, 20.140540, długość ok. 3,6 km, czas ok. 1,5 godz.)
- przejście do Spały na obiad, trasą prowadzącą koło pomnika Prezydenta I. Mościckiego (widoczny z parkingu) oraz posąg żubra w parku w centrum Spały (ok. 1,5 km, ok. 10 min)
- obiad w Spale (ok. 1 godz.) i powrót na parking
- przejazd na drugą stronę Pilicy mostem w Spale, ul. Majora Henryka Dobrzańskiego "Hubala", do granicy Rezerwatu „Spała” (ok. 2,5 km, ok. 5 min) – początek wycieczki pieszej.

UWAGA: Wycieczka piesza o długości około 4,8 km i sumie przewyższeń około 27 m. Wymagana znajomość orientacji w terenie, ponieważ trasa nie jest wyznaczona i oznaczona w terenie. Dla ułatwienia polecamy korzystnie z *linku do trasy (plik gpx) do nawigacji np.: Garmin lub aplikacji nawigujących po plikach gpx np.: Ride with GPS, Locus Maps, Komoot. Nie zalecamy korzystania z nawigacji w aplikacjach google maps.*

Główne trudności ścieżki to przewrócone pnie drzew, drzewa uszkodzone przez czynniki naturalne (wiatr, bobry), całkowity brak oznaczenia oraz zmienna nawierzchnia. Do przejścia trasy należy zaopatrzyć się w płyny i prowiant oraz odpowiednią odzież dostosowaną do prognozowanych warunków pogodowych. Maksymalna odległość od parkingu, gdzie pozostawiono samochód wynosi około 2,5 km. Na trasie istnieją miejsca z brakiem dostępu do sieci komórkowej! Szczególną ostrożność prosimy zachować przy brzegu rzeki, gdzie miejscami może być duże nachylenie!

- spacer brzegiem Pilicy aż do słupka oddziałowego nr 288 (wsp. geogr.: 51.529472, 20.165614), a następnie na pd.-zach. drogą leśną przez las do czerwonego szlaku (ul. Hubala), powrót czerwonym szlakiem do miejsca zaparkowania auta na granicy Rezerwatu (ok. 4,8 km łącznie, ok. 2,5 godz.)
- przejazd do LOS Nagórzyce (przez Cieblowice Duże, ok. 20 km, ok. 30 min.)
- kolacja we własnym zakresie

NIEDZIELA:

- śniadanie w LOS Nagórzyce we własnym zakresie i wykwaterowanie
- przejazd na parking przy rezerwacie „Niebieskie Źródła” (ok. 6,5 km, ok. 10 min),
- zwiedzanie Skansenu Rzeki Pilicy – unikatowego obiektu, w którym można zobaczyć jednocześnie historię młynów wodnych na Pilicy, XIX-wieczny budynek poczekalni kolejowej, wojenne trofea Pilicy i nie tylko (ok. 150 m ok. 1 godz.)
- przejście na drugą stronę drogi głównej do Rezerwatu „Niebieskie Źródła”
- spacer po rezerwacie (ok. 150 m, ok. 30 min)
- przejazd do Rezerwatu „Błogie”, za miejscowością Małe Końskie w kierunku miejscowości Błogie Rządowe (ok. 15,0 km, ok 15 min), zaparkowanie przy skrzyżowaniu z drogą (wsp. geogr.: 51.392593, 19.985059)

UWAGA: Spacer o długości około 4,6 km i sumie przewyższeń około 29 m. Wymagana znajomość orientacji w terenie, ponieważ trasa nie jest wyznaczona i oznaczona w terenie. Zalecamy przejście drogami leśnymi. Dla ułatwienia polecamy korzystnie z *linku do trasy (plik gpx) do nawigacji np.: Garmin lub aplikacji nawigujących po plikach gpx np.: Ride with GPS, Locus Maps, Komoot. Nie zalecamy korzystania z nawigacji w aplikacjach google maps.*

Główne trudności ścieżki to drzewa uszkodzone przez czynniki naturalne (wiatr), całkowity brak oznaczenia oraz zmienna nawierzchnia. Maksymalna odległość od parkingu, gdzie pozostawiono samochód wynosi około 2,4 km.

Do przejścia trasą należy zaopatrzyć się w płyny i ew. prowiant oraz odpowiednią odzież dostosowaną do prognozowanych warunków pogodowych. Na trasie istnieją miejsca z brakiem dostępu do sieci komórkowej!

- przejście drogą na północ do Rezerwatu „Gaik” (możliwość zwiedzania z dróg położonych wokół rezerwatu: łącznie ok. 4,6 km, ok. 2 godz.)
- przejazd do Sulejowa- Podklasztorza (przejazd ok. 10 km, 10 min)
- obiad w Sulejowie
- zakończenie wypraw

Powyższy program wyprawy to nasza propozycja wraz ze szczegółami samodzielnej rezerwacji i organizacji pobytu.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

źródło danych: strony internetowe, konsultacje w terenie oraz telefoniczne.

Podziemna Trasa Turystyczna „Groty Nagórzyckie”

(Źródło: <http://groty.mck-tm.pl/bilety/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

Godziny otwarcia Podziemnej Trasy Turystycznej „Groty Nagórzyckie”:

1 kwietnia – 30 czerwca oraz 1 września – 31 października

wtorek–piątek w godz. 9–17

sobota–niedziela w godz. 10–18

1 lipca – 31 sierpnia

wtorek–niedziela w godz. 10–18

1 listopada – 31 marca

wtorek–piątek w godz. 9–16

sobota–niedziela w godz. 10–16

Dojazd do wyrobiska z drogi ekspresowej nr 8 w kierunku centrum Tomaszowa Mazowieckiego. Od strony centrum miasta ulicą Jana Pawła II (droga powiatowa nr 4327 E) w kierunku – Zalew Sulejowski oraz miejscowości Borki – zgodnie z aktualnym oznakowaniem i systemem informacji miejskiej.

Do wyrobiska można dostać się także autobusami komunikacji miejskiej – linia nr 2 z placu T. Kościuszki/z dworca PKP i PKS oraz asfaltową ścieżką rowerową.

Ze względu na przepisy prawa górniczego limit zwiedzających wynosi 30 osób na jedno wejście.

Liczba biletów ograniczona. Informujemy o możliwości wyczerpania puli biletów w dniach wzmożonego ruchu (dni świąteczne, weekendy).

Ceny biletów:

bilet normalny – 25 zł

bilet ulgowy – 18 zł

bilet z Kartą Dużej Rodziny – 6 zł

bilet z Kartą Seniora Województwa Łódzkiego – 6 zł

bilet z Kartą Tomaszowianina – 6 zł

usługa przewodnicka – w cenie biletu wejściowego

parking – bezpłatny

toaleta – bezpłatna

Ścieżka edukacyjna - Rezerwat „Spała”

(źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=33522)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

Ścieżka edukacyjna położona w lasach spalskich, w pobliżu rezerwatu leśnego "Spała". Wzdłuż ścieżki ustawiono 29 tablic dydaktycznych o tematyce przyrodniczej. Długość ścieżki w jedną stronę ok. 1,9 km.

Rezerwat „Niebieskie źródła”

(źródło: <http://skansenpilicy.pl/turystyka-w-regionie/niebieskie-zrodla/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

Czynny całą dobę, 7 dni w tygodniu, a wstęp jest bezpłatny.

Skansen Rzeki Pilicy

(źródło: <http://skansenpilicy.pl/>)

Informacja aktualna na kwiecień 2024 r.

W Skansenie Rzeki Pilicy można oglądać obiekty i eksponaty pochodzące ze Spały – urokliwej, nadpilickiej miejscowości, będącej świadkiem wielu ciekawych wydarzeń. Są one gromadzone w dziale „Pamiętki po dawnej Spale”. Większość z eksponowanych tu pamiątek pochodzi z czasów, kiedy Spała pełniła funkcję rezydencji rosyjskich carów (na przełomie XIX i XX wieku).

Otwarte:

1 kwietnia – 30 czerwca oraz 1 września – 31 października: wtorek-piątek w godz. 09.00-17.00, sobota-niedziela w godz. 10.00-18.00

1 lipca – 31 sierpnia: wtorek-niedziela w godz. 10.00-18.00

1 listopada – 30 listopada: wtorek-piątek w godz. 09.00-16.00, sobota-niedziela w godz. 10.00-16.00

1 grudnia – 31 marca: czwartek-piątek w godz. 09.00-16.00, sobota-niedziela w godz. 10.00-16.00

Ostatnie wejście na teren placówki możliwe jest na godzinę przed jej zamknięciem.

W poniedziałki Skansen nieczynny.

Ceny biletów:

bilet normalny – 20 zł

bilet ulgowy – 15 zł

bilet z Kartą Dużej Rodziny – 6 zł

bilet z Kartą Seniora Województwa Łódzkiego – 6 zł

bilet z Kartą Tomaszowianina – 6 zł

PROPOZYCJA BUDŻETU WYPRAWY

Stan na 10.04.2024 r. dla 2 osób:

- nocleg w LOS Nagórzyce – 90 zł/dzień/os., czyli łącznie 360 zł za 2 osoby za 2 noce

(źródło: <https://nagorzyce.lodz.lasy.gov.pl/wynajecie-apartamentow/pokoi>)

- bilety wstępu:

- Podziemna Trasa Turystyczna „Groty Nagórzyckie” – 25 zł/osoby, czyli łącznie 50 zł (źródło: <http://groty.mck-tm.pl/bilety/>)
- Skansen Rzeki Pilicy – 20 zł/osoby, czyli łącznie 40 zł (źródło: <http://skansenpilicy.pl/kontakt/>)

- parking przy skansenie: 13 zł (2 godziny)

- wstęp do rezerwatów: bezpłatnie

Czyli łącznie za bilety wstępu dla 2 osób: 103 zł

Razem budżet wyprawy (bez kosztów paliwa i wyżywienia): 463 zł

MAPA

Przejazdy samochodem:

Mapa – wycieczka piesza nr 1 sobota i nr 2.

Mapa – wycieczka piesza niedziela

